

หน้ากากผ้าทอมือ

✓ สวมเพื่อสุขอนามัย

✓ Handmade Style

✓ ป้องกันฝุ่น PM 2.5

✓ ซักได้ ผ้าหนานุ่มใส่สบาย

✓ ทอและตัดเย็บเองไม่ซ้ำใคร

✓ ป้องกันฝุ่นละอองหรือเชื้อโรค

✓ ผลิตจากผ้าฝ้ายไม่ระคายเคืองผิว

หน้ากากผ้าทอมือ ป้องกัน PM 2.5 บ้านรักดีแผ่นดิน

ตำบลหนองหมากฝ้าย อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

โดย อาจารย์สุกษิดา แก้วมุงคุณ และคณะ
คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

โครงการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
หมู่ 8 บ้านรักดีแผ่นดิน ตำบลหนองหมากฝ้าย อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ที่มาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมหาวิทยาลัยที่พระราชอาประสงคิให้เป็น มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน ซึ่งสอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์เพื่อยกคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ บัณฑิตสู่นักปฏิบัติอย่างมืออาชีพ การยกคุณภาพมาตรฐานชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น และพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและ ยั่งยืน พร้อมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เพยแพร่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีกลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติจากภายในและภายนอกเพื่อ ร่วมกันศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นและเสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ให้ ความสำคัญในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

จากประเด็นดังกล่าวจึงมีการศึกษาบริบทและปัญหาของหมู่ที่ 8 บ้านกักคี่แผ่นดิน ตำบลหนองหมาก ฝ้าย อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ยากจน รายได้ของครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการ ดำรงชีพ และขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะทางอาชีพ โอกาสในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เช่น ตลาดและวัตถุดิบ คณะผู้จัดทำโครงการภายใต้คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้สร้างเครือข่ายนักพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนาครัวเรือนในการแก้ปัญหาความ ยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชน และจัดทำโครงการหน้ากากผ้าทอมือป้องกันฝุ่น PM 2.5 บ้านกักคี่ แผ่นดิน เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนดังกล่าว เสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน มีเป้าหมาย เพื่อให้คนในชุมชนสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเองได้อย่างสมดุลและมีความเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มคุณค่าและมูลค่า เสริมเศรษฐกิจ ฐานรากในชุมชนให้มีความ เข้มแข็ง มั่นคง นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายและชุมชนมีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มอาชีพทำหน้ากากผ้าทอมือกันฝุ่น PM2.5 จำนวน 20 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบ่งตามระยะการดำเนินโครงการดังนี้

การดำเนินการในระยะที่ 1

- 1) เพื่อสร้างเครือข่ายนักพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชนท้องถิ่น
- 2) เพื่อสำรวจข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลหมู่บ้าน
- 3) เพื่อจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือนในการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชน

การดำเนินการในระยะที่ 2

- 1) เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะด้านการแปรรูปผ้าทอมือให้เป็นหน้ากากกันฝุ่นให้แก่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 20 คน
- 2) เพื่อพัฒนาอาชีพการแปรรูปผ้าทอมือให้เป็นหน้ากากกันฝุ่น PM 2.5 ให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถผลิตหน้ากากกัน ฝุ่น PM 2.5 ได้ 100 ชิ้น
- 3) เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น 20% จากการขายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือแบบเดิม

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

ธันวาคม 2561

ประสานขอความร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 บ้านภักดีแผ่นดิน เพื่อขออนุญาตลงพื้นที่และศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา และสุขภาพ

กุมภาพันธ์ 2562

ขั้นตอนที่ 3 จัดอบรมให้ความรู้ และทดลองปฏิบัติ

ประสานความร่วมมือกับวิทยากร อ.ดร.เสรี กรเพชร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำบัญชีครัวเรือนและการตลาด

ขั้นตอนที่ 4 จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ติดต่อประสานความร่วมมือกับหน่วยในพื้นที่ เพื่อหาช่องทางในการจำหน่ายสินค้า และพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายทางออนไลน์

คณะผู้ดำเนินโครงการ
อาจารย์สุทธิดา แก้วมุงคุณ
อาจารย์เจียรระโน ปทุมโรจน์สกุล
อาจารย์รัตนากรณี อาษา
อาจารย์ ดร.รัฐพล ศิลปรัตน์
อาจารย์จันทร์รัตน์ จาริกสกุลชัย

มิถุนายน 2562

ขั้นตอนที่ 5 ติดตามผลการดำเนินงาน

ระดมความคิดแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงบรรจุภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลชุมชน/กลุ่มเป้าหมาย ประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอวัฒนานคร เพื่อขออนุญาตลงพื้นที่ และลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล

มกราคม 2562

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนงาน

ประสานขอความร่วมมือกับผู้ใหญ่บ้าน นางสาวสุพรรณิ คนชื่อ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและสอบถามความต้องการของชุมชน ประสานความร่วมมือกับกลุ่มทอผ้าของชุมชน เพื่อวางแผนจัดทำโครงการ จัดหาแหล่งทุนและทรัพยากร

พฤษภาคม 2562

กิจกรรมฝึกอบรมทำบัญชีครัวเรือน
กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการการเย็บหน้ากากผ้าทอมือ
กิจกรรมอบรมความรู้การตลาดพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์หน้ากากผ้าทอมือ

พฤษภาคม 2562

ผลการดำเนินการ

จากการวิเคราะห์ปัญหาที่แท้จริงของชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย คณะผู้จัดทำโครงการร่วมกับกลุ่มเป้าหมายได้ดำเนินการจัดทำโครงการหน้ากากผ้าทอมือป้องกันฝุ่น PM 2.5 บ้านภักดีแผ่นดิน การดำเนินโครงการมี 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน และกิจกรรมให้ความรู้การตลาด การผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือที่มีอยู่ในชุมชน การจัดหาตลาดขายผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน พร้อมปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์พบว่าผลดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์

ผลสำเร็จของโครงการ

- 1) กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความรู้ทักษะด้านการแปรรูปผ้าทอมือเป็นหน้ากากกันฝุ่นแก่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 20 คน (20 ครัวเรือน)
- 2) กลุ่มเป้าหมายสามารถผลิตหน้ากากกันฝุ่น PM 2.5 ได้ 120 ชิ้น คิดเป็นรายได้ของเดือนกรกฎาคม 2562 เท่ากับ 1,883 บาท (หักต้นทุนแล้ว)
- 3) กลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น 20% จากการขายผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือแบบเดิม 26.9% (เดิมมีรายได้จากผลิตภัณฑ์อื่นๆ ประมาณ 7,000 บาท/เดือน)

แนวทางการต่อยอดโครงการในอนาคต

1. กลุ่มเป้าหมายควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางแก่กลุ่มประชาชนกลุ่มอื่นในชุมชนให้สามารถดำเนินงานตามแผนพัฒนาชุมชนต่อไป

2. ผลิตภัณฑ์หน้ากากผ้าทอมือป้องกันฝุ่น PM 2.5 เป็นผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนา (โจทย์ท้าทายด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเกษตร) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ควรนำนวัตกรรมชิ้นนี้ไปต่อยอดเพื่อตอบโจทย์ความท้าทายของสังคม 4